

ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ЛОГІСТИКИ ВІДПОВІДНО ДО ПОТРЕБ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ

*Бергелська І. Л., Швець А. В.
Національний авіаційний університет*

Modern business is increasingly in need of highly qualified logistics specialists who are able to effectively manage complex logistics chains, implement innovative technologies and adapt to the rapidly changing market. This work is devoted to the analysis of current challenges in the field of logistics and the development of recommendations for optimizing the process of training logistics specialists.

Сучасний бізнес функціонує в умовах глобалізації, цифрової трансформації та високої конкуренції. У такому динамічному середовищі логістика відіграє ключову роль, забезпечуючи ефективне управління матеріальними потоками та оптимізацію всіх стадій виробничо-збутової діяльності. Відповідно, зростає потреба у висококваліфікованих фахівцях з логістики, які володіють сучасними знаннями та навичками і, які можуть зробити свій вклад у діяльність підприємства та оптимізувати бізнес-процеси.

Під оптимізацією логістичних процесів розуміють практику вдосконалення різних аспектів ланцюга постачання і логістичних операцій для досягнення більшої ефективності, зниження витрат, покращення якості обслуговування та підвищення загальної ефективності. Вона передбачає аналіз, удосконалення та оптимізацію процесів, щоб забезпечити безперебійне переміщення товарів від пункту походження до місця призначення, відповідаючи вимогам клієнтів і бізнес-цілям. Дана практика спрямована на усунення вузьких місць і оптимізацію процесів під час впровадження нових технологій. Простіше кажучи, оптимізація логістики полягає в забезпеченні того, щоб замовлення доставлялися вчасно та в повному обсязі [1].

Виділяють 7 способів оптимізації ланцюгів постачання [2]: прогноз та план на майбутнє; залучення аутсорсингу; побудова стійких взаємозв'язків між постачальником і роздрібним продавцем; інвестиції в технології та автоматизацію; побудова багатоканального ланцюжка постачання, що швидко реагує на всі зміни зовнішнього середовища;

ведення переговорів як із контрагентами, так і всередині ланцюга; постійний моніторинг та контроль показників.

Щоб правильно оптимізувати процес логістики відповідно до потреб сучасного бізнесу потрібно правильно готувати сучасних логістів, а для цього необхідно розвивати в них hard-skills та soft-skills. Hard skills (тверді навички) – це набір професійних навичок фахівця, які необхідні для виконання роботи безпосередньо у його професії, іншими словами, це «технічні» навички, які людина прокачує у процесі навчання та роботи [3]. Soft skills – це особисті якості, поведінка та вміння міжособистісного спілкування, які допомагають людині взаємодіяти з іншими колегами, інакше кажучи, це здатність ефективно та гармонійно спілкуватися з людьми [4]. Визначити базовий набір таких навичок можемо проаналізувавши оголошення про вакансії з вимогами до кандидатів, а також шляхом безпосередніх переговорів із стейкхолдерами навчальних закладів. У табл.1 наведено основні компетенції, які очікують побачити роботодавці у випускників логістів.

Таблиця 1 – Компетенції сучасного логіста (складено автором на основі [3], [4], [5], [6])

Категорія	Компетенція	Характеристика
1	2	3
Hard skills	знання логістичних систем	глибоке розуміння функціонування транспортних, складських, інформаційних та інших систем, що беруть участь у логістичному процесі
	володіння методами оптимізації	вміння застосовувати математичні моделі, алгоритми та інструменти для покращення ефективності логістичних операцій
	цифрова грамотність та використання програмного забезпечення	досвід роботи з різноманітними програмними продуктами для управління складськими запасами, планування маршрутів, відстеження вантажів тощо (наприклад, SAP, Oracle, TMS, WMS)
	аналіз даних	здатність збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги даних для прийняття обґрунтованих рішень
	управління проектами	вміння планувати, організовувати та контролювати виконання логістичних проектів
	критичне мислення	уміння аналізувати проблеми та ситуації на основі фактів, доказів, документів

Закінчення таблиці 1

1	2	3
Soft skills	лідерство	здатність мотивувати та вести за собою команду, приймати відповідальні рішення
	тайм-менеджмент	здатність ефективно керувати своїм часом та дотримуватися дедлайнів
	комунікація	ефективне спілкування з колегами, клієнтами, постачальниками
	командна робота	вміння працювати в команді, досягати спільних цілей
	креативність	здатність генерувати нові ідеї та нестандартні рішення для вирішення логістичних проблем
	гнучкість	готовність до змін, здатність швидко адаптуватися до нових умов роботи

Як бачимо, професійні компетенції взаємозалежні з особистими та однаково необхідні для успішної роботи сучасного логіста. Наведений перелік не є остаточним, оскільки з'являються нові технології, змінюються бізнес-процеси та відповідно формуються нові вимоги до фахівців. Тому логісти повинні постійно вдосконалюватися та опановувати нові знання та навички.

Одним із прикладів такої структурної зміни в наш час є логістика 4.0 – концепція, яка описує інтеграцію цифрових технологій у традиційні логістичні процеси. Цей новий етап розвитку логістики характеризується високим рівнем автоматизації, використанням штучного інтелекту, Інтернету речей та великим обсягом даних. У рамках концепції логістики 4.0 компанія Ecol, яка є однією з піонерів впровадження засад даної індустрії, здійснює масштабну цифрову трансформацію своїх складських комплексів. Завдяки використанню сучасних технологій, таких як автоматизовані системи зберігання та інтелектуальні алгоритми маршрутизації компанія досягає високого рівня автоматизації та ефективності логістичних операцій (рис. 1) [7].

Відповідно до рис.1 фахівцям потрібно освоїти навички цифрової грамотності, вміння працювати з хмарними технологіями, з базами даних, бути компетентними в моделюванні та роботизованих системах.

Висновки

Сучасний бізнес потребує висококваліфікованих фахівців з логістики, здатних ефективно управляти складними логістичними ланцюгами та адаптуватися до швидкозмінного ринку.

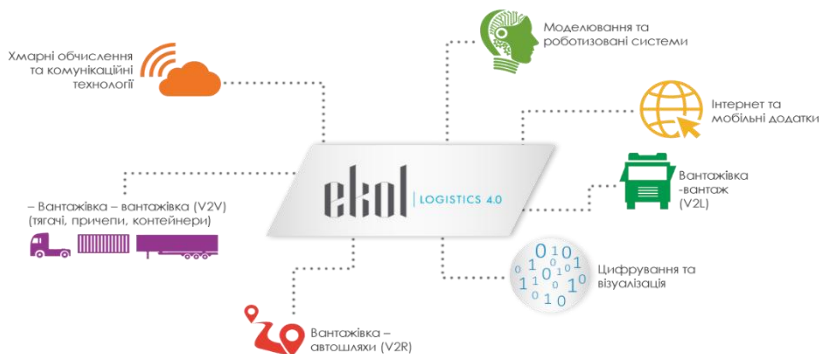

Рис. 1. Новітні технології для автоматизованих складів компанії «Ekol»

Оптимізація логістичних процесів є ключовим фактором підвищення ефективності бізнесу, зниження витрат та покращення якості обслуговування клієнтів. Для успішної оптимізації логістичних процесів необхідні фахівці, які володіють як *hard skills*, так і *soft skills*. Сучасні технології, такі як штучний інтелект, великі дані та Інтернет речей, значно впливають на логістику, дозволяючи автоматизувати процеси, підвищити точність прогнозів та оптимізувати маршрути. Компанія Ekol демонструє успішне застосування концепції Логістики 4.0, впроваджуючи інноваційні технології та досягаючи високого рівня автоматизації та ефективності.

Список використаних джерел

1. *How To Optimize Your Logistics Processes: Goals, Scope, And Strategy.* URL: <https://kodistransportation.com/logistics/process> (дата звернення 01.10.2024).
2. *What is supply chain optimization?* URL: <https://bit.ly/4gTM7iE> (дата звернення 01.10.2024).
3. *Що таке Hard-skills та як їх розвивати.* URL: <https://bit.ly/4gNVYX3> (дата звернення 01.10.2024).
4. *Що таке Soft skill і як їх розвивати?* URL: <https://bit.ly/47VTiCJ> (дата звернення 01.10.2024).
5. *The Top 10 Most In-Demand Skills For The Next 10 Years.* URL: <https://bit.ly/3Vx7урw> (дата звернення 01.10.2024).
6. Швець А.В. Огляд та аналіз компетенцій логістів. / Проблеми підготовки професійних кадрів з логістики в умовах глобального конкурентного середовища: тези доп. XVI міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 26-27 жовтня 2018 р.). К., 2018. С.227 – 229.
7. *Логістика Ekol.* URL: <https://bit.ly/4eSEk2v> (дата звернення 01.10.2024).